

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 976

van **JOHAN DANEN**

datum: 8 september 2021

---

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Leerkrachten - In- en uitstroom

De problematiek van de startende leerkrachten (< 30 jaar) die binnen de 5 jaar uit het onderwijs stappen, is genoegzaam bekend. In de periode 2015-2020 bedroeg de totale uitstroom iets meer dan 14%. De uitstroom in het kleuter- en lager onderwijs schommelde rond de 11,5%, terwijl het secundair een uitstroom van 18,6% kende. Deze hoge uitstroom in het secundair onderwijs vertaalt zich dan ook in de spanningsratio, die in september 2020 op 2,11 stond. Een spanningsratio die kleiner is dan 2 wijst op een zeer grote krapte.

Over de uitstroom van ervaren gekwalificeerde leerkrachten in het midden van hun loopbaan zijn minder cijfers te vinden. Onderzoek in de VS heeft aangetoond dat 8 à 14% van de leerkrachten (> 30 jaar) stoppen voor hun pensioenleeftijd. Door de specifieke uitstapregeling die er voor het onderwijs geldt, stromen veel leerkrachten uit op een leeftijd van 56 à 58 jaar.

Naast de uitstroom van jonge en ervaren leerkrachten, is er nog een fenomeen dat zorgt voor lagere instroom aan startende leerkrachten. In een reactie op het lerarentekort gaf het departementshoofd van PXL Education aan dat twee op de drie afgestudeerde leerkrachten niet op zoek zijn naar een loopbaan in het onderwijs. Slechts een derde van de afgestudeerde leerkrachten zou de stap naar het onderwijs zetten. Een derde van de afgestudeerde leerkrachten kiest voor een job buiten het onderwijs en nog eens een derde studeert verder in een andere richting.

1. Hoeveel leerkrachten verlaten vroegtijdig het onderwijs in het midden van hun loopbaan (vanaf het zesde jaar na de eerste indiensttreding tot de periode voor hun pensioen)? Graag zowel de absolute aantallen als de percentages opgedeeld per onderwijsniveau, statuut (tijdelijk of vast) en provincie voor de periode 2015-2020.
2. Hoeveel ervaren leerkrachten die uitstroomden maakten gebruik van de regeling 'terbeschikkingstelling voorafgaand aan het rustpensioen' (= uitstapregeling)? Graag zowel de absolute aantallen als de percentages opgedeeld per onderwijsniveau, statuut (tijdelijk of vast) en provincie voor de periode 2015-2020.
3. Twee derde van de afgestudeerde leerkrachten zou geen job in het onderwijs ambiëren.
  - a) Hoeveel leerkrachten studeerden er in Vlaanderen af in de educatieve bacheloropleiding voor kleuteronderwijs, lager of secundair onderwijs in de periode 2015-2020? Hoeveel van deze afgestudeerde leerkrachten begonnen een loopbaan in het onderwijs? Graag een opsplitsing per onderwijsniveau.

- b) Hoeveel leerkrachten studeerden er in Vlaanderen af in de educatieve masteropleiding (gewone opleiding of voor kunstvakken) in de periode 2015-2020? Hoeveel van deze afgestudeerde leerkrachten begonnen een loopbaan in het onderwijs?
- c) Hoeveel leerkrachten studeerden er in Vlaanderen af in de educatieve graduaatsopleiding voor secundair onderwijs? Hoeveel van deze afgestudeerde leerkrachten begonnen een loopbaan in het onderwijs?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 976 van 8 september 2021

van **JOHAN DANEN**

- 1-2. De concrete operationalisering van deze vraag is zodanig omvangrijk dat dergelijke complexe berekeningen niet kunnen op de onderwijsdatabanken.

Mijn onderwijsadministratie maakte een [prognose](#) wat betreft de aanwervingsbehoeften van leerkrachten. Meer bepaald analyseerde de onderwijsadministratie de instroom, uitstroom en opdrachtwijziging van de Vlaamse leerkrachten per leeftijdsgroep en onderwijsniveau.

Ik verwijs ook naar de jaarverslagen van het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AGODI). Een rubriek geeft het overzicht van het aantal onderwijspersoneelsleden die genieten van het stelsel ter beschikking stellen voorafgaand aan het rustpensioen(TBSVP). De [publicatie](#) maakt de evolutie van die TBS-regelgeving zichtbaar.

3. Onderstaande tabel 1 toont de evoluties in het aantal diploma's dat in de laatste jaren werd behaald in de professionele bacheloropleidingen onderwijs (intussen educatieve bacheloropleidingen). De trends verlopen eerder negatief, in lijn met de dalende studentenaantallen. In 2019 was er wel een stijging van het aantal diploma's in de educatieve bachelor secundair onderwijs maar daar staat tegenover dat de specifieke lerarenopleiding werd afgebouwd.

Tabel 1: Aantal diploma's in de PBA/EDUBA opleidingen

Academiejaar	PBA/EDUBA kleuter	PBA/EDUBA lager	PBA/EDUBA secundair
2015-2016	1.048	1.543	1.968
2016-2017	991	1.465	1.926
2017-2018	908	1.359	1.784
2018-2019	861	1.358	1.754
2019-2020	822	1.390	2.010

De educatieve master- en graduaatsopleidingen gingen pas in 2019-2020 van start. Aangezien de graduaatsopleiding in principe twee jaar duurt (90 studiepunten) waren er nauwelijks afgestudeerden in 2019-2020. Slechts twee studenten behaalden het diploma van educatief graduaat in dat academiejaar omdat ze al over heel wat vrijstellingen beschikten. In tabel 2 is terug te vinden hoeveel studenten het diploma van educatieve master behaalden in 2019-2020. In totaal ging het om 571 gediplomeerden.

Tabel 2: Aantal diploma's in de educatieve masteropleidingen

Educatieve master	Aantal
audiovisuele en beeldende kunsten (edu)	61
cultuurwetenschappen (edu)	39
economie (edu)	62
gedragwetenschappen (edu)	47
gezondheidswetenschappen (edu)	35
godsdienst (edu)	2
lichamelijke opvoeding (edu)	7
maatschappijwetenschappen (edu)	45
muziek en podiumkunsten (edu)	39
ontwerpwetenschappen (edu)	15
talen (edu)	145
wetenschappen en technologie (edu)	74
Totaal	571

We monitoren momenteel niet in welke mate de afgestudeerden van een lerarenopleiding ook in onderwijs aan de slag gaan. Omwille van privacy overwegingen is dit ook niet evident.

In een krappe Vlaamse arbeidsmarkt is het sowieso niet gemakkelijk om sterke profielen te vinden en te behouden. Dat geldt voor heel wat sectoren.